

ACADEMIA ROMÂNĂ
Filiala Cluj-Napoca
Institutul de Lingvistică și Istorie Literară
„Sextil Pușcariu”

International Conference

Conferința Internațională

ZILELE SEXTIL PUȘCARIU

Ediția a III-a

PROGRAM

Cluj-Napoca

14–15 septembrie 2017

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și al Consiliului Local Cluj-Napoca,
precum și al Societății Române de Dialectologie

Joi, 14 septembrie 2017

8.30–9.30 *Primirea participanților*

10.00–10.30 **Sala de lectură**

Deschiderea lucrărilor conferinței

Alocuțiune de deschidere:

Eugen Pavel, directorul Institutului de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”

Cuvinte de salut:

Acad. **Emil Burzo**, președintele Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române

Ioan Bolovan, prorectorul Universității Babeș-Bolyai

10.30–11.45 **SESIUNE PLENARĂ (I)**

Alexandrina Cernov (Universitatea din Cernăuți), *Perioada cernăuțeană a lui Sextil Pușcariu*

Gheorghe Chivu (Universitatea din București), *Școala Ardeleană și regionalismul*

Nicolae Edroiu (Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca), *Sextil Pușcariu și istoria națională*

11.45–12.00 **Pauză de cafea**

12.00–13.30 **SESIUNE PLENARĂ (II)**

Mircea Borcilă (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Despre momentul actual în dezvoltarea lingvisticii integrale*

Eugen Pavel (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Școala Ardeleană și editarea științifică a textelor*

Ion Taloș (Universitatea din Köln), *Sextil Pușcariu și John Meier în corespondență*

13.45–15.00 **Masa de prânz**

15.00–17.00 **Sala de lectură**

Secțiunea: SEXTIL PUȘCARIU – OMUL ȘI OPERA

Moderatori: Dumitru Loșonți, Maria Marin

Ion Cuceu (Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca), *Sextil Pușcariu, Ion Mușlea și Arhiva de Folclor a Academiei Române*

Nicolae Felecan (Centrul Universitar Nord, Baia-Mare), *Arta expunerii faptelor de limbă la Sextil Pușcariu*

Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București), *Termeni albanezi în „Dicționarul etimologic” al lui Sextil Pușcariu*

Oana Boc (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Limba și viziunea asupra lumii în concepția teoretică a lui Sextil Pușcariu*

Maria Aldea (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Re-romanizarea limbii române în viziunea lui Sextil Pușcariu*

Dumitru Loșonți (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Etimologii pușcariene controversate (IV)*

Discuții

17.00–17.15 Pauză de cafea

17.15–19.00 Sala de lectură

Maria Marin (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București), *O particularitate a graiurilor dacoromâne sudice: hipercaracterizarea prin articulare*

Iulia Mărgărit (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București), *Creații lexicale metaforice în graiurile dacoromâne sudice*

Mihaela Marin (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București), *Importanța lexicului neologic în Dicționarul Academiei: paralelă între inventarul DA și cel al viitoarei ediții a DLR*

Mirjana Ćorković (Universitatea din Belgrad), *Autoritatea limbii române standard în discursul românilor din Voivodina*

Adrian Chircu (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *În contra „Maniei diminutivelor”. Observațiuni asupra studiului „Furculița dlui Coșbuc”, publicat de către V. Săghinescu*

Discuții

15.00–17.00 Sala ALR

Secțiunea: LINGVISTICA CORPUSURILOR

Moderatori: Ion Bărbuță, Elena Comșulea

Daniela Majchráková (Institutul de Filologie al Academiei Slovace de Științe, Bratislava), *Collocability Analysis of Selected Nouns in Slovak*

Richard Kovacs (Institutul de Filologie al Academiei Slovace de Științe, Bratislava),
Andreea-Nora Pop (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Building a Slovak-Romanian Parallel Corpus*

Elena Faur, Andreea-Nora Pop (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Tradițional vs modern în lexicografie. O aplicație pe Corpusul Romanian Web 2016*

Ion Bărbuță (Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău), *Criterii de identificare și de clasificare a deicticelor din limba română*

Mircea Minică (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *„A fi” și „a face” – două modele de temporalitate a limbajului*

Discuții

17.00–17.15 Pauză de cafea

17.15–19.00

Gabriela Haja, Isabelle Elena Tamba, Marius-Radu Clim, Mădălin Pătrașcu (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași), *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic. Prezentarea rezultatelor actuale*

Åsa Apelkvist (Universitatea din Lund, Universitatea din București), *Modificări ale frazeologismelor în beletristică și finalitatea lor textuală*

Cosmina-Maria Berindei (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Cuvântul miere în expresii lingvistice consemnate în răspunsurile la Chestionarul VI „Stupăritul” al Muzeului Limbii Române*

Maria Ștefănescu (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Câteva observații asupra vocabularului religios creștin în limba română și în limba engleză*

Simona Pop (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Asemănări și deosebiri între atribut, nume predicativ și element predicativ suplimentar*

Cipriana-Elena Peica (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Neutrul românesc – între tradiție și modernitate*

Discuții

19.00 Recepție**Vineri, 15 septembrie 2017****9.30–11.30 Sala de lectură**

Secțiunea: **LIMBA ROMÂNĂ – LIMBĂ ROMANICĂ**

Moderatori: Federica Cugno, Dana-Mihaela Zamfir

Ion Mării (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Faimosul, dar irealul substantiv spaniol acudía = „cocuja” și MDA (via DA ms. sau DRL)*

Federica Cugno (Universitatea din Torino), *Dinamiche linguistico-culturali del lessico piemontese nel Piccolo Atlante Linguistico del Piemonte (PALP)*

Cristian Moroianu (Universitatea din București), *Contaminația lexicală: tratament lexicografic. De la DA la DELR*

Victor Celac (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București), *Din nou despre influența franceză: câteva calcuri frazeologice*

Mihaela Mariana Morcov, Dana-Mihaela Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti”, București), *„Bogat” și „sărac” în romanitate. Problema relației dintre elementul latin și împrumut*

Discuții

11.30–11.45 Pauză de cafea

11.45–13.45 Sala de lectură

Federica Cusan (Universitatea din Torino), *I cromotoponimi tra semantica del colore e semantica referenziale. Un caso di studio offerto dai materiali dell'Atlante Toponomastico del Piemonte Montano*

Veronica Vlasin (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Termeni pentru 'pipernicit' și 'plăpând' pe baza ALR II*

Rozalia Colciar (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Considerații asupra toponimiei satului Feleacu (jud. Cluj)*

Adelina Emilia Mihali (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Supranume din localitatea Borșa, Maramureș*

Mărta Vremir (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Probleme de antroponomie bilingvă în actele administrative*

Discuții

13.45–15.00 Masa de prânz**15.00–17.00 Sala de lectură**

Secțiunea: **FILOLOGIE ROMÂNĂ**

Moderatori: Gheorghe Chivu, Roberto Merlo

Roberto Merlo (Universitatea din Torino), *Glosarea neologismelor în Regulamentul Organic al Moldovei, 1831*

Ana-Maria Gînsac (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași), *Aspecte ale flexiunii numelor proprii în câteva texte cu conținut istoric și geografic traduse în limba română în perioada 1780–1830*

Lia Brad Chisacof (Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române, București), *Manuscrisele grecești de la BAR ca sursă pentru limba română*

Iosif Camară (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași), *Informații noi privitoare la „Gheografia sau scrierea pământului” (Buda, 1814–1815)*

Bogdan Harhătă (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Însemnări în marginea primului dicționar enciclopedic din lexicografia românească*

17.00–17.15 Pauză de cafea**17.15–19.00**

Marcela Ciortea (Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia), *Ocurențele supinului în versiunea românească a lui Dimitrie Cantemir la **Stimuli virtutum, fraena peccatorum**, de Andreas Wissowatius*

Elena Comșulea, Doina Grecu (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Spiritul Școlii Ardelene reflectat în lexic. Câteva considerații*

Alexandra Baneu (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *„Impostores ceu lupi rapaces”*: imaginea reformatărilor în *De ortu, progressu et conversione Valachorum* de Samuil Micu

Crina Pop (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Problema emancipării societății românești în scrierile unor iluminiști bănățeni*

Otilia Urs (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Scrierile polemice și istorice ale lui Damaschin Bojincă – premise și context*

Discuții

19.00–19.30 Sala de lectură

Decernarea Premiilor de debut Sextil Pușcariu

19.30 Recepție

STUDII LITERARE

Joi, 14 septembrie 2017

15.00–17.00 Sala Nicolae Drăganu

Secțiunea: **TEME ALE ISTORIEI LITERARE – ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE**

Moderatori: Ion Simuț, Călin Teuțișan

Ion Simuț (Universitatea din Oradea), *Cum se scrie istoria literară?*

Diana Vrabie (Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți), *Memorialistica lui Sextil Pușcariu între pactul autobiografic și pactul cu istoria*

Gisèle Vanhese (Universitatea Calabria, Cosenza), *Fondane, Bachelard. Gouffre et quête intertextuelle*

Adriana Stan (Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca), *Observații despre o istorie comparată a structuralismului românesc*

Ioana Tămăian (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Provocările antologiei literare. O discuție pe marginea „Antologiei române” de Sextil Pușcariu și Ion Breazu*

17.00–17.15 Pauză de cafea

17.15–19.00

Nina Corcinschi (Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău), *Limbajul erotic de la paradigma tradiționalistă la cea postmodernistă (Studiu de caz pe romanul românesc basarabean)*

Laura Mesina (Universitatea din București), *Principii istoriografice din Țările Române. Interpretări de istorie culturală (de la Sextil Pușcariu la Ștefan Lemny)*

Cosmin Borza (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Cum se naște un scriitor canonic: Liviu Rebreanu și romanele Răscoalei din 1907*

Adrian Tudurachi (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Arheologia unei pasiuni rebreniene: rușinea*

Alex Goldiș (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Romanul obsedantului deceniu. O reevaluare conceptuală*

Discuții

19.00 Recepție**Vineri, 15 septembrie 2017****9.00–9.50 Sala Nicolae Drăganu****CONFERINȚĂ**

Angelo Mitchievici (Universitatea „Ovidius”, Constanța), *Cioran și Nietzsche: o reflecție asupra decadenței ca formă de viață*

9.50–11.30 Atelier „Dacoromania litteraria”: FORME DE VIAȚĂ ÎN EST

Moderatori: Angelo Mitchievici, Adrian Tudurachi

Ioana Bican (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *„Trăim în miezul unui ev aprins...”. Viața cotidiană a unor intelectuali români în comunism – încercare de reconstituire*

Laura Pavel (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Boemă literară și trăiri clandestine: moduri de a fi între autobiografic și ficțional*

11.30–11.45 Pauză de cafea**11.45–13.45**

Laura Marin (Universitatea din București), *Forme de viață, practici de montaj*

Maricica Munteanu (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași), *Inventarea Moldovei prin vinuri și mâncare. Mihail Sadoveanu și Al. O. Teodoreanu*

Elena Crașovan (Universitatea de Vest, Timișoara), *Mit și istorie în narațiunile apocaliptice despre comunismul târziu. Ipostaze ale Arhivei*

Ligia Tudurachi (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), „*Viața mică*”, „*viața universală*”, *supraviețuirile: trei forme de viață în proza lui Costache Olăreanu*

Discuții

13.45–15.00 Masa de prânz

15.00–17.00 Sala Nicolae Drăganu

Secțiunea: PROVOCĂRIALE COMPARATISMULUI

Moderatori: Laura Pavel, Diana Vrabie

Călin Teuțișan (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Morfologie culturală sud-est europeană – ipoteze critice*

Maria Pilchin (Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău), *Necesitatea unei noi științe: xenologia*

Ivan Pilchin (Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău), *Bestiarul secolului XX: Apollinaire, Borges și Rowling*

Björn Apelkvist (Svenska Institutet, Stockholm, Universitatea din București), *Critici ai ipocriziei morale – o comparație între romancierii clasici Hjalmar Söderberg și Camil Petrescu*

17.00–17.15 Pauză de cafea

17.15–19.00

Constantina Buleu (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Adrian Marino – Dimensiunile culturale și geostrategice ale „comparatismului militant”*

Magda Wächter (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Emil Cioran și aliteratura*

Liliana Burlacu (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Scurte observații asupra dinamicii anunțului publicitar la 1857, în „Românul. Ziar politic, comercial, literar”*

Pompiliu Crăciunescu (Universitatea de Vest, Timișoara), *Ecuantul gândirii poetice*

Emanuel Raul Modoc (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Trei fețe ale avangardei. O sinteză a lecturilor critice aplicate fenomenului avangardist*

Discuții

19.00–19.30 Sala de lectură

Decernarea Premiilor de debut Sextil Pușcariu

Închiderea lucrărilor conferinței

19.30 Recepție

Str. Emil Racoviță, nr. 21
400165 Cluj-Napoca, România
Tel./ fax: (+40) 264 432440 (secretariat)
e-mail: institutul.puscariu@gmail.com;
zilele.puscariu@gmail.com
web: <http://inst-puscariu.ro>

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA